

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 4420/2018
21.05.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Бранке Дражић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Војкан Симић адвокат из ..., против тужених ББ из ..., чији је пуномоћник Горан Нинић адвокат из и ВВ из ..., чији је пуномоћник Александар Цвејић адвокат из ..., ради раскида уговора, одлучујући о ревизији тужене ББ изјављене против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1201/18 од 31.05.2018. године, у седници већа одржаној дана 21.05.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неосновна ревизија тужене ББ изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1201/18 од 31.05.2018. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 1749/14 од 10.10.2017. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев и раскинут уговор о поклону непокретности закључен дана 25.02.2013. године између тужиље АА из ... као поклонодавца и тужених ББ1, сада ББ и ВВ1, сада ВВ из ... као поклонопримаца, оверен пред Првим основним судом у Београду под Ов. бр. .../... дана 27.02.2013. године. Ставом другим изреке, одбијен је приговор пресуђене ствари, истакнут од стране тужене ББ из Ставом трећим изреке, обавезана је тужена ББ из ... да тужиљи на име трошкова парничног поступка исплати износ од 462.100,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писаног отправака пресуде под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1201/18 од 31.05.2018. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене ББ из ... и потврђена пресуда Другог основног суда у Београду П 1749/14 од 10.10.2017. године у првом и трећем ставу изреке у односу на тужену ББ. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена ББ је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужилѝа је поднела одговор на ревизију тужене.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу на основу члана 408. Закона о парничном поступку (ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужене ББ није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нису основани наводи ревизије о битним повредама одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 3. став 3. члана 9. и члана 10. ЗПП, учињених у поступку пред другостепеним судом. Признање тужбеног захтева од стране тужене ВВ другостепени суд је правилно оценио као располагање које није у супротности са принудним прописима, јавним поретком, правилима морала и добрим обичајима, нити да се може сматрати несавесним коришћењем права која су законом призната странкама у поступку. Таква изјава тужене ВВ није имала утицај на положај тужене ББ у овом поступку, као обичног супарничара која се по члану 209. ЗПП сматра самосталном странком, и у односу на коју је о тужбеном захтеву одлучено независно од изјаве друге тужене којом је признат тужбени захтев. Поступком првостепеног суда да одбије предлог тужене ББ за спајање ове парнице са парницом по тужби тужене ВВ ради раскида уговора о размени закљученог са трећим лицем (ГГ), који је другостепени суд одлучујући о жалби тужене оценио правилним и без утицаја на законитост побијане првостепене пресуде, у другостепеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП јер законом (члан 328. став 1. ЗПП) није предвиђена обавеза суда да изврши спајање парница под условима из те одредбе.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилѝа је била власница стана број ... у улици ... број ... у ... у којем је живела са ћеркама - туженима и њиховом децом. Тужене су водиле бригу о њој јер је тужилѝа због болести била тешко покретна и по стану се кретала уз помоћ ходалице. Тужилѝа је наведени стан, уговором о поклону Ов. .../... од 27.02.2013. године, поклонила туженима - свакој туженој по ½ идеалних дела стана, задржавајући право доживотног становања у стану и уговарајући обавезу тужених на заједничку и јединствену бригу о њој. Истим уговором тужилѝа је дала сагласност туженој ВВ да поклоњени сувласнички део стана може заменити за стан у ... у улици ... број ..., власништво ГГ, с тим да он прихвати обавезу наведену у члану 3. уговора о поклону (уговорено право доживотног становања тужилѝе). Овакав уговор закључен је на основу постигнутог договора уговарача, с обзиром да је тужена ББ одлучила да закључи брак са ГГ, који је зато намеравао да прода свој стан и купи већи стан у којем би живео са супругом. Због тога су се странке, на предлог тужене ВВ, договориле да тужилѝа поклони стан туженима на једнаке делове а да затим тужена ВВ замени свој сувласнички удео на поклоњеном стану за стан у својини ГГ. Истог дана када је закључен и оверен уговор о поклону, између тужене ВВ и ГГ закључен је уговор о размени непокретности, који је и извршен. По закључењу уговора о поклону непосредну бригу о тужилѝи водила је тужена ББ и у томе су јој помагали супруг ГГ и ћерка. Први сукоби између тужилѝе и тужене ББ настали су у марту 2013. године, да би крајем те године учестали и постали озбиљнији. Тужилѝа је често звала полицију, а у децембру 2013. године поднела је и тужбу против тужене ББ ради заштите од насиља у породици којом је тражила да се туженој забрани узнемиравање, дрско, безобзирно и злонамерно понанашање. Током јуна 2014. године тужилѝа је поднела и приватну кривичну тужбу против обе тужене и ГГ због кривичног дела кршење породичних

обавеза и непружање помоћи. Парница ради заштите од насиља у породици окончана је правноснажном пресудом којом је одбијен тужбени захтев, док је приватна кривична тужба одбачена. У таквој ситуацији тужена ВВ је, на предлог тужене ББ, ангажовала особу која се од почетка 2014. године бринула о тужиљи тако што је код ње долазила више пута током дана, доносила јој припремљену храну, помагала око личне хигијене и хигијене простора у којем је тужиља живела и куповала јој лекове. Током ноћи о тужиљи је бринула тужена ББ, у смислу пружања помоћи у случају ако тужиља падне у стану. Тужиља је 24.04.2014. године, у раним јутарњим часовима, пала приликом покушаја да оде до тоалета и задобила прелом бутне кости. Прву помоћ тужиљи пружила је тужена ББ, уз помоћ супруга подигла је на кревет и позвала особу која се о њој бринула. Та особа је помогла тужиљи да се пресвуче и припремила јој доручак, а затим отишла на посао. Због болова које је трпела тужиља је позвала хитну помоћ која је одвела у болницу, где је оперисана. Тужена ББ није обилазила тужиљу током болничког лечења. По отпуста из болнице тужиља се није вратила у стан у ... улици, већ је отишла у стан тужене ВВ у улици ... број ... у Тужиља је од тужене ББ тражила да се у стану ослободи соба коју је користила ћерка тужене како би у тој соби била смештена особа која ће бити ангажована да се брине о њој. Тужена ББ је такав захтев одбила јер би у том случају њена ћерка морала да користи исту собу коју она користи са супругом, и зато је предложила да се особа која ће бити ангажована о тужиљи брине преко дана а да укућани брину о тужиљи током ноћи. Тај предлог тужиља није прихватила. Од напуштања болнице тужиља живи у стану у улици ... број ... у ... и о њој брине особа коју је нагажовала тужена ВВ. Тужиља је корисник пензије и накнаде за туђу негу и помоћ, које је примала и пре закључења уговора о поклону. Од тих прихода плаћа трошкове коришћења стана у којем сада живи, али без умањења тих трошкова које је остваривала за стан у ... улици.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су одлучили да раскину уговор о поклону.

По становишту првостепеног суда, између странака закључен је уговор о поклону са налогом туженима - поклонопримцима да се заједнички брину о тужиљи и теретом - правом доживотног становања тужиље у поклоњеном стану. У таквој ситуацији, тужиља основано захтева раскид уговора о поклону због неизвршења налога - тужена ВВ се о њој није бринула до почетка 2014. године (док се налазила у иностранству), а тужена ББ се о тужиљи не брине од 24.04.2014. године, при чему су њени односи са тужиљом били поремећени и пре тога, али и због непоштовања тужиљиног права становања јер она поклоњени стан не користи од напуштања са болничког лечења.

Другостепени суд је, прихватајући разлоге нижестепеног суда за раскид уговора о поклону због неизвршавања обавеза тужених, додао и разлог који се тиче грубе неблагодарности тужене ББ у смислу правног правила из параграфа 567. Српског грађанског законика, изражене њеним неангажовањем око набавке крви потребне за операцију тужиље, необилажењем тужиље док се налазила на болничком лечењу и ускраћивањем помоћи коју је тужиља у таквој ситуацији могла оправдано да очекује од своје ћерке.

Правилно су нижестепени судови у овом спору одлучили о тужбеном захтеву, због чега по оцени Врховног касационог суда нису основани ни наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Када је уговор о поклону закључен са налогом и теретом, или уз обавезе поклонопримца, на његов раскид примењују се одредбе чланова 124-132 Закона о облигационим односима о раскиду уговора због неиспуњења. Осим тога, основ уговора о поклону је намера даривања од стране поклонодавца која се заснива на одређеном односу са поклонопримцем, па ако након закључења уговора престане такав посебан однос који је постојао у време његовог закључења, онда је и то разлог за раскид тог уговора. Ако је посебан однос између уговорних страна био заснован и на очекивањима поклонодавца да поклонопримац изврши какву обавезу, онда и то чини основ уговора о поклону а изостанак остварења таквог очекивања може бити разлог за раскид уговора.

У конкретном случају уговор о поклону садржи обавезу тужених, поклонопримаца да се брину о тужиљи поклонодавцу. Неизвршење те обавезе од стране тужених - тужена ВВ од закључења уговора у фебруару 2013. године до почетка 2014. године и тужене ББ од априла 2014. године, представља разлог за раскид уговора о поклону у смислу члана 124. Закона о облигационим односима. Тужиља је уговор о поклону закључила са очекивањем да ће тужене бринути о њој, али је то њено очекивање изневерено изостанком бриге тужених, што оправдава раскид закљученог уговора тим пре што су и лични односи тужиље са туженом ББ већ дуже време поремећени.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Трошкови тужиље за састав одговора на ревизију нису били нужни и неопходни, због чега је на основу члана 165. став 1. у вези члана 154. ЗПП, одлучено као у другом ставу изреке.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић